

S t a n o v i s k o

kontrolórky Mestskej časti Košice - Sever k návrhu programového rozpočtu Mestskej časti Košice Sever na roky 2013 - 2015

V súlade s ust. § 18f, odst. 1 písmeno c/ zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého hlavný kontrolór vypracúva odborné stanovisko k návrhu rozpočtu pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve, predkladám odborné stanovisko k návrhu programového rozpočtu Mestskej časti Košice Sever na roky 2013 – 2015.

Predložený návrh rozpočtu som posudzovala predovšetkým z hľadiska zákonnosti a z hľadiska metodologickej správnosti.

Návrh programového rozpočtu Mestskej časti Košice Sever na roky 2013 – 2015 bol vypracovaný podľa týchto právnych predpisov :

1. Zákon NR SR číslo **583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
2. Zákon NR SR č. **523/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
3. Zákon č. **369//1990 Zb. o obecnom zriadení** v znení neskorších predpisov,
4. Zákon č. **401/1990 Zb. o meste Košice** v znení neskorších zmien a doplnkov,
5. ústavný zákon č. **493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti**
6. **Štatút mesta Košice a všeobecne záväzné nariadenia** mesta Košice a mestskej časti Košice Sever.
7. ostatné právne predpisy

Návrh rozpočtu mestskej časti je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, v členení podľa § 9 odst.1 , na :

- a/ rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2013
- b/ rozpočet na rok nasledujúci po rozpočtovom roku 2013 / t. j. rok 2014 /
- c/ rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b / t.j. rok 2015 /.

Viacročný rozpočet na roky 2013 - 2015 je v súlade s § 10 odst.3 až 7 zákona č. 583/2004 Z.z. v z.n.p., vnútorne je členený na :

- a / bežný rozpočet , t.j. bežné príjmy a výdavky
- b/ kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a výdavky,
- c/ finančné operácie

Rozpočet mestskej časti na rok 2013 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Od 1. 3. 2012 nadobudol účinnosť **zákon NR SR č. 69/2012 Z.z.** , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 523/2004 Z.z. Touto zmenou sa ustanovili za súčasť rozpočtu verejnej správy aj schválený rozpočet verejnej správy na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti

bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu verejnej správy za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Pri posudzovaní predloženého návrhu programového rozpočtu MČ Košice Sever na roky 2013 – 2015 konštatujem, že predložený návrh obsahuje skutočnosť plnenia predchádzajúcich dvoch rokov / rozpočty v rokoch 2010, 2011/, schválený rozpočet roka 2012 a jeho skutočné plnenie, návrh rozpočtov na roky 2013, 2014 a 2015. Návrh je v súlade s ustanovením zákona č. 69/2012. Tu by som zdôraznila potrebu zmeny štruktúry predkladaného materiálu, aby bol prehľadnejší, čitateľnejší, zrozumiteľnejší. Odporúčam bežné výdaje a kapitálové výdaje oddeliť, aby sa sprehládnili jednotlivé programy navrhovaného rozpočtu.

Návrh rozpočtu bol vypracovaný vo februári 2013, kedy Mestská časť Košice Sever hospodárila v rozpočtovom provizóriu podľa § 11 zákona 583/2004 Z.z.. Súčasťou predloženého návrhu programového rozpočtu je návrh rozpočtu na rok 2013, ktorý je záväzný a bol predložený na prerokovanie jednotlivým komisiám Miestneho zastupiteľstva MČ Košice Sever. Tento návrh obsahuje rozpočtované príjmy a výdaje na rok 2013 a schválený upravený rozpočet roka 2012. V čase predkladania uvedeného materiálu bolo už známe skutočné plnenie rozpočtu v roku 2012, preto pri posudzovaní tohto materiálu konštatujem, že uvedený návrh je nutné doplniť údajmi o skutočnom stave rozpočtu k 31. 12. 2012.

Podľa článku 9, odst.1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z, o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý nadobudol účinnosť 1. 3. 2012, sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Opäť zdôrazňujem nutnosť doplniť do rozpočtu skutočnosť roka 2012, pretože návrh rozpočtu bol vypracovaný a rokovalo sa o ňom v komisiách v období, keď už bola známa skutočnosť roka 2012. Odporúčam doplniť vo forme príloh podrobnejšie údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce roky, ktoré by konkrétnejšie poskytovali údaje na porovnanie s navrhovanými rozpočtovými rokmi.

Návrh programového rozpočtu pre roky 2013 – 2015 obsahuje v textovej časti údaje o zámeroch a cieľoch mestskej časti v roku 2013, čím sa zvýšila informačná hodnota tohto dokumentu. Pre rok 2013 je rozpočtovaných 7 programov, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch.

Odporúčam doplniť textovú časť o porovnávanie so skutočnosťou predchádzajúcich dvoch rokov a očakávané zámery a ciele nasledujúcich dvoch rokov.

Podstatou programového rozpočtovania je skutočnosť, že popri klasickom rozpočte v zákonom určenej štruktúre sa do rozpočtového procesu zavádza ďalší systém plánovania, rozpočtovania, monitorovania a hodnotenia, ktorého cieľom je dlhodobu dosahovať a sledovať hospodárnosť, efektívnosť a výkonnosť pri využívaní verejných zdrojov.

Návrh rozpočtu bol zverejnený na internetovej stránke mestskej časti, na informačných tabuliach v zákonom stanovenej lehote, t.j. 15 dní pred jeho schválením. Je to v súlade s **§ 9 odst.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.**

Návrh rozpočtu bol vypracovaný podľa **platnej rozpočtovej klasifikácie** v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh programového rozpočtu na rok 2013 je zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet je vyrovnaný, kapitálový rozpočet je schodkový, schodok kapitálového rozpočtu je krytý príjmovými finančnými operáciami, čo je v súlade s § 10 odst. 7 zákona č. 583/2004 Z.z.

Porovnanie rozpočtu príjmov a výdavkov v rokoch 2010, 2011, 2012 podľa dosiahnutej skutočnosti a návrhu na rok 2013

Ukazovateľ	skutočnosť 2010	skutočnosť 2011	skutočnosť 2012	návrh roka 2013
Celkové príjmy	1 393 150 €	1 291 758 €	1 324 979 €	1 300 316 €
Celkové výdavky	1 366 119 €	1 276 208 €	1 317 027 €	1 300 316 €
Výsledok hospodárenia	+ 27 031 €	+ 15 550 €	+ 7 952 €	0 €

V tom : **bežný rozpočet**

Ukazovateľ	skutočnosť 2010	skutočnosť 2011	skutočnosť 2012	návrh roka 2013
Bežné príjmy	1 299 085 €	1 291 758 €	1 204 564 €	1 217 448 €
Bežné výdavky	1 345 096 €	1 275 308 €	1 197 479 €	1 217 448 €
Rozdiel	- 46 011 €	+ 16 450 €	+ 7 085 €	0 €

kapitálový rozpočet

Ukazovateľ	skutočnosť 2010	skutočnosť 2011	skutočnosť 2012	návrh roka 2013
Kapitálové príjmy	21 234 €	0 €	87 264 €	30 000 €
Kapitálové výdavky	21 024 €	900 €	119 548 €	82 868 €
Rozdiel	+ 210 €	- 900 €	- 32 284 €	- 52 868 €

Finančné operácie

Príjmy/ rezervný fond /	72 821 €	0 €	33 151 €	52 868 €
-------------------------	----------	-----	----------	----------

Súčasťou rozpočtu sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu . / ust. § 10 odst. 6 Zákona č. 583/2004 Z.z. /

Analýza návrhu rozpočtu na rok 2013

Príjmová časť rozpočtu

Bežné príjmy .

1. Daňové príjmy.

Výnos dane z príjmov pre územnú samosprávu tvorí v rámci bežných príjmov významnú rozpočtovú položku. Uvádzam na porovnanie vývoj príjmov podielových daní v priebehu rokov.

Podielové dane	schválený rozpočet / upravený /	skutočné plnenie
Rok 2009	476 217 €	476 217 €
Rok 2010	426 263 €	430 313 €
Rok 2011	444 135 €	444 135 €
Rok 2012	456 657 €	456 657 €
Rok 2013 / návrh/	456 657 €	x
Rok 2014 / návrh /	481 728 €	x
Rok 2015 / návrh /	481 728 €	x

V predloženom návrhu rozpočtu je navrhovaná čiastka na rok 2013 rovnaká ako v predchádzajúcom roku, aj keď sa zvýšil počet obyvateľov mestskej časti. Podielové dane prerozdeľuje Mesto Košice pre jednotlivé mestské časti. Na jedného obyvateľa je pre mestskú časť Košice Sever podielová daň jednou z najnižších v rámci mestských častí. V roku 2012 bola suma na jedného obyvateľa 23,30 €. V roku 2013 mestské zastupiteľstvo schválilo podielové dane na úrovni roka 2012. Zvýšením počtu obyvateľov MČ, klesla suma na jedného obyvateľa na 22,44 €.

2. Nedaňové príjmy.

Tieto príjmy v navrhovanej výške 342 552 € sú oproti skutočnosti roka 2012, ktorá bola vo výške 301 899 €, zvýšené o 40 653 €. Niektoré navrhované položky kopírujú skutočnosť roka 2012.

Navýšenie očakávaných príjmov je najmä za zvýšenie platieb za poskytovanú opatrovateľskú službu v byte občana, aj za poskytovanú sociálnu službu v ZOS, v zmysle platného VZN mesta Košice č.130.

3. Granty a transféry

Tieto príjmy sú navrhované vo výške 418 239 €. Oproti skutočnosti roka 2012 sú nižšie takmer o 27 769 €. Tento rozdiel predstavuje nižší transfer na ZOS zo štátneho rozpočtu o 6 843 €, ako aj transfer zo ŠR na voľby do NR SR v roku 2012, ktoré nie sú rozpočtované.

Kapitálové príjmy .

V rozpočte sú navrhované príjmy z rozpočtu MMK na projekt. dokumentáciu a realizáciu parkovacích miest v čiastke 30 000 €.

Finančné operácie .

Na vykrytie schodku kapitálového rozpočtu a zabezpečenie vyrovnanosti celkového rozpočtu je navrhovaná čiastka vo výške 52 868 €, a to prevodom finančných prostriedkov z rezervného fondu.

Stav finančných prostriedkov na účte rezervný fond k 31. 12. 2012 je v sume **57 353,63 €**.

Na vykrytie kapitálových výdavkov je navrhovaných 52 868 €, t.j. 92,17 % finančných prostriedkov z rezervného fondu. Zastávam názor, že niektoré návrhy investícií je potrebné ešte prehodnotiť, aby nedošlo k čerpaniu finančných prostriedkov z rezervného fondu v takejto výške.

Výdajová časť rozpočtu:

Návrh rozpočtu vo výdajovej časti je rozpočtovaný do 7 programov, v ktorých sú obsiahnuté aktivity mestskej časti. Programy obsahujú zábery a ciele, vrátane merateľných ukazovateľov, delia sa na podprogramy, prvky.

Programy:

1. Služby občanom
2. Odpadové hospodárstvo
3. Komunikácie.
4. Kultúra a šport.
5. Prostredie pre život.
6. Sociálne služby.
7. Podporná činnosť.

PROGRAM 1 . Služby občanom.

V tomto programe sú celkové bežné výdaje navrhované v čiastke **20 863 €**.

Na podprogram Trhoviská Mier a Merkúr je navrhovaná suma 12 808 €, z ktorej väčšia časť ide na zabezpečenie čistoty na trhovisku. Na odvoz odpadu 7 600 €, na dohody na upratovanie trhovísk vrátane odvodov 2 835 €. Očakávané príjmy z prenájmu trhovísk sú vo výške 31 000 €. Na údržbu prístreškov, stolov na daných trhoviskách, respektíve obnovu trhovísk nie sú rozpočtované žiadne finančné prostriedky. V roku 2012 bolo na nevyhnutnú údržbu predajných stolov čerpaných 600 €. Investícia do trhovísk je nevyhnutná. Budúcnosť trhovísk závisí aj od investičných zámerov investorov nákupných centier, pri ktorých sa trhoviská nachádzajú.

Na podprogram Evidencia obyvateľstva REGOB je rozpočtovaná čiastka 6 715 €. Ide o prenesený výkon štátnej správy. Výdaje sú kryté príjmami v plnej výške.

Súčasťou programu č. 1 sú ďalšie podprogramy vyplývajúce z činnosti samosprávy.

PROGRAM 2 . Odpadové hospodárstvo.

V tomto programe nie sú rozpočtované finančné prostriedky z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Bude dôležité zvýšiť aktivitu pri zabráňovaní vzniku nelegálnych skládok odpadu.

V programe je navrhovaná len suma 100 € na tabule zakazujúce vynášanie odpadu.

PROGRAM 3 . Komunikácie.

V tomto programe sú rozpočtované finančné prostriedky vo výške **12 000 €** na podprogram Údržba miestnych komunikácií.

Z tohto podprogramu väčšia čiastka **10 000 €** je navrhovaná na prvok Cestná doprava, na opravu jám a výtlkov a **1 500 €** na cyklistické a turistické chodníky. Podľa Štatútu mesta Košice, mesto Košice vykonáva správu, údržbu, vrátane zimnej údržby a čistoty, ciest a miestnych komunikácií a ich cestných pomocných pozemkov, podieľa sa na zriaďovaní bezbariérových prechodov a cyklistických dráh..

Domnievam sa, že navrhovaná výška finančných prostriedkov z rozpočtu mestskej časti na opravu miestnych komunikácií, ako aj na cyklistické chodníky je neprimerane vysoká.

Súčasťou tohto programu sú aj navrhované kapitálové výdaje vo výške 39 198 €.

PROGRAM 4 . Kultúra a šport.

Navrhované rozpočtové prostriedky vo výške 9 492 € sú prerozdelené na jednotlivé podprogramy.

Porovnaním so skutočnosťou predchádzajúcich rokov je táto suma najnižšia. Myslím si, že v tomto roku bude množstvo kultúrnych podujatí organizovaných mestom Košice v rámci EHMK 2013, ktorých sa môžu zúčastniť aj občania mestskej časti.

PROGRAM 5 . Prostredie pre život.

Celý program má rozpočtované výdaje vo výške **41 500 €**.

Z tejto čiastky sú bežné výdaje 11 750 € na deratizáciu verejných plôch, na kosenie nezverených plôch MČ, opravu detských ihrísk a športovísk.

V rámci daného programu sú navrhované kapitálové výdaje v čiastke 29 750 € na venčovisko a na zriadenie detského ihriska .

Domnievam sa, že aj vyššia suma finančných prostriedkov by bola žiadúca na zabezpečenie zámerov a cieľov tohto programu v prospech občanov mestskej časti.

PROGRAM 6 . Sociálne služby.

Na tento program sú rozpočtované celkové výdaje vo výške **655 217 €**.

Bežné výdaje sú vo výške **650 217 €**. Tieto výdaje sú rozpočtované najmä na činnosť ZOS a na Opatrovateľskú službu .

Podľa Štatútu mesta Košice bola Mestská časť Košice Sever poverená vykonávať opatrovateľskú službu a vykonávať funkciu zriaďovateľa a správcu majetku v zariadeniach sociálnych služieb bez právnej subjektivity , vrátane výkonu funkcie zamestnávateľa v zariadení opatrovateľskej služby na Ťahanovských riadkoch.

Navrhované výdavky na činnosť ZOS 144 789 € sú čiastočne kryté v príjmovej časti transférom v rámci verejnej správy zo štátneho rozpočtu vo výške 57 600 € , je to len 39,78 % výdajov a očakávaným príjmom od klientov ZOS vo výške 65 376 €, / predstavuje to 45,15 % z výdajov /. Porovnaním navrhovaných príjmov a výdajov za ZOS konštatujem, že navrhované výdaje sú vyššie o **21 813 €** oproti očakávaným príjmom. Tento rozdiel musí mestská časť vykryť z vlastných finančných prostriedkov na úkor iných aktivít. Zároveň poznamenávam, že tento schodok môže byť aj vyšší v prípade insolventnosti klienta v ZOS, prípadne jeho rodinných príslušníkov, ktorí dlžnú čiastku za pobyt nevyrovnejú.

Na Opatrovateľskú službu sú navrhované bežné výdavky vo výške **429 374 €**.

Bežné výdavky sú kryté v príjmovej časti transférom v rámci verejnej správy z rozpočtu MMK vo výške 345 924 € a očakávanými príjmami za poskytovanie OS od opatrovaných vo výške 70 000 €. Očakávané príjmy sú vo výške **415 924 €**. Porovnaním navrhovaných bežných výdajov a očakávaných príjmov konštatujem, že v tomto roku OS bude musieť byť vykrytá vlastnými finančnými prostriedkami mestskej časti vo výške **13 450 €**.

Celkovo na činnosť ZOS aj OS budú musieť byť vyčlenené z rozpočtu MČ Košice Sever vlastné finančné prostriedky mestskej časti vo výške 35 263 €, ktoré mohli byť použité na iné účely.

Myslím si, že aj hospodárnejšie, účelnejšie a efektívnejšie využívanie finančných prostriedkov pri poskytovaní sociálnych služieb v ZOS a na OS môžu „ušetriť“ vlastné finančné prostriedky MČ.

Na **Denné centrum / Senior dom** / - bežné výdaje vo výške 31 154 € sú najmä na prevádzku zariadenia a kapitálový výdaj 5000 € na sprevádzkovanie materského centra v budove Denného centra..

PROGRAM 7. Podporná činnosť.

Tento program je samospráva, zahŕňa režijné výdavky na zabezpečenie činností aktivít všetkých programov od 1 – 6. Celkové výdaje na daný program sú vo výške **521 946 €**, na podpornú činnosť – správu obce je navrhnutých 511 453 € bežných výdajov.

Skutočnosť roka 2012 bola 550 662 €.

K predloženému návrhu rozpočtu k tomuto programu mám pripomienku.

Dňa 9. 6. 2011 na V. zasadnutí MZ MČ Košice Sever bolo schválené uznesenie č. 35/2011, ktorým boli schválené Zásady odmeňovania poslancov MZ MČ Košice Sever. Dané uznesenie je platné. Predložený návrh rozpočtu nezohľadňuje dané uznesenia, pretože v položke odmeny poslancov a z nich vyplývajúce odvody je navrhovaná čiastka 0 € / nula /.

Pri rokovaní o návrhu programového rozpočtu MČ Košice Sever žiadam prerokovať aj plnenie daného uznesenia.

Záver :

Pri posudzovaní návrhu programového rozpočtu na roky 2013 až 2015 som vyjadrila niekoľko pripomienok. Predložený návrh je nutné doplniť o skutočnosť roka 2012. Zároveň odporúčam prehodnotiť výšku navrhovaných kapitálových výdavkov na rok 2013 , ktoré sú kryté z rezervného fondu v rámci príjmových finančných operácií. Nie je hospodárne vyčerpať takmer celý rezervný fond.

Rezervný fond sa používa na doplnenie zdrojov na obstaranie investičného i neinvestičného majetku, ale aj na výdavky nevyhnutné k odstráneniu , resp. k predchádzaniu živelných pohrôm a havárií, na úhradu bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu na majetku MČ a podobne

Na základe môjho stanoviska a zapracovaní pripomienok predložený návrh programového rozpočtu Mestskej časti Košice Sever na roky 2013 – 2015.

o d p o r ú č a m

Miestnemu zastupiteľstvu Mestskej časti Košice - Sever **s c h v á l i ť .**

Košice 13. 03. 2013

Ing. Jana Nováková
miestna kontrolórka